

Vesveseyi kalben tasdik etmek demek, bunu isteyerek mi kalben tasdik etmektir? Yoksa kişi rahatsız olur da -Müslüman olarak ölmek istiyorsa- istemeden kalben tasdik ederse dinden çıkar mı?

Nasıl sen hayalinde birini öldürmeyi planlarsın, ama tatbik etmezsin; sana hayalinde planladın diye kimse ceza vermez. O aklına ve hayaline gelen pis ve çirkin haller senin kalbinin ürünü olmadığıının en büyük delili, senin o pis hayallerden rahatsız ve üzgün olmandır. O pis ve çirkin hayaller senden değil, belki kalbe yakın olan şeytanın makamından sana üfleniyor.

Şeytanın asıl hedefi kendi yaptığı pis ve çirkin hayalleri senin kalbinden çıkmış gibi sana yutturup, seni gaflete atmak ve huzurdan kaçırmaktır. Zaten ekseri bu gibi haller ibadet ve nezih ortamlarda gelir ki amaç seni o ortamlardan kaçırmaktır. Şeytandan gelen bu gibi vesveseler seni amele ve eyleme zorlamasın. Aklına gelen bu vesveseler madem senin malın değil, o zaman üzerinde durma, ehemmiyet verme; üzerinde durdukça kökleşir ve seni hasta eder.

Üstad Hazretlerinin vesvese bahsinde dediği gibi, vesvese bir hüküm ya da tasdik olmadığı için insanı mesul etmez. Tek zararı, mesul oldum zannına düşüp ümitsizliğe kapı açmaktır. Vesvesenin kalpten gelmediğinin ve hükümsüz olduğunun en büyük şahidi kalbin müteessir olup üzülmesidir. İnsan kabul edip tasdik ettiği bir şeyden dolayı üzülmez ve mutsuz olmaz. Demek bir insan şeytandan gelen vesveseden üzülüp sıkılıyor ise, bu onun kalbinden gelmediğinin en büyük delilidir, demektir.

Kalpte kabul gören bir şey, artık vesvese olmaktan çıkıp itikat haline dönüşmüş demektir. Bu da o fikrin mahiyetine bakar. Şayet kalpte kabul gören fikir küfrü gerektiren bir fikir ise o kimse kafir olur. Yok o fikir edepsiz ve çirkin bir fikir ise, o kimse fasık ve günahkar olur. Zira hüküm ifade eden itikat kalbin tasdiki ile oluşur.

Özet olarak, istem dışı gelen vesveseden dolayı Müslüman kâfir olmaz, hatta günahkâr da olmaz.